ESPECIFICACIONS LINGÜÍSTIQUES PER A UNA CONSTRAINT GRAMMAR DEL CATALÀ
EL PROBLEMA DELS SINTAGMES PREPOSICIONALS: COMPLEMENTS DE RÈGIM O CIRCUMSTANCIALS?

Sergio Balari, Raquel Fernández & Yolanda Rodríguez
UAB
Desembre 1999

1. Els objectius

Recordem que l'objectiu d'una Constraint Grammar (CG) és assignar a una seqüència de text una anàlisi sintàctica superficial usant etiquetes funcionals i marcant cada paraula amb una etiqueta sintàctica i morfològica (Voutilainen & Tapanainen 1993). El principi bàsic de funcionament d'aquest tipus de gramàtiques podria descriure's com una eliminació progressiva d'hipòtesis errònies sobre quina és l'etiqueta correcta que correspon a una determinada paraula. Aquest objectiu s'assoleix aplicant les 'regles' de la CG, les quals defineixen contextos on l'assignació d'una etiqueta és il·legítima. La CG redueix, doncs, el grau d'ambigüitat induït per un etiquetat previ de les paraules, dut a terme seguint un criteri maximalista, és a dir assignant totes i cada una de les etiquetes possibles per a una paraula (Voutilainen 1995). Tenint present aquests preliminars i assumint, a més a més, que la CG és capaç d'identificar les fronteres oracionals en el text (Voutilainen & Tapanainen 1993)[1], se'ns planteja el problema següent:

(a) És possible elaborar un conjunt mínimament fiable d'especificacions pel català que permetin d'incorporar regles a una CG capaces de determinar si un Sintagma Preposicional (SP) és regit o no?

Usant l'objectiu definit a la pregunta de (a) com a fil conductor, en aquest breu estudi duem a terme, en primer lloc, una recopilació de les generalitzacions descriptives més rellevants sobre la sintaxi dels SPs en català. Aquestes generalitzacions són les que, posteriorment, utilizarem com a punt de referència per a l'elaboració de les especificacions d'implementació.

[1]Aquest supòsit ens serveix per definir un context màxim dins el qual les especificacions que desenvolupem són aplicables. Aquest context equival aproximadament a aquella seqüència de caràcters que en un text escrit apareix entre un inici de paràgraf i un punt o entre dos punts. Evidentment, una 'oració' definida d'aquesta manera pot contenir més d'una clàusula sigui per efecte de la subordinació que per efecte de la coordinació. Això comporta, doncs, que certs SPs, regits o no, poden potencialment dependre de més d'un verb (el problema clàssic del PP-attachment). No és evident que sigui possible resoldre aquest problema amb una anàlisi superficial com aquesta, però és cert que ocasionalment l'ambigüitat SP-regit vs. SP-no-regit pot resoldre's (al menys parcialment) si es pot determinar amb certesa de quin verb depèn el SP.

2. Els fets

Hom sol utilitzar l'etiqueta SP regit (o Complement de Règim) per referir-se a un constituent subcategoritzat que, en contrast amb el SP no regit (o Complement Circumstancial)[2], manté una estreta cohesió sintàctica i semàntica amb el verb.

(1) a. Contribuïren *a la divulgació de la cultura*
b. No es van adonar *de la situació*
c. La festa coincidí *amb el dia de l'examen*
d. Confiava *en l'ajut econòmic del seu amic*
e. Tothom va optar *per la beca*

Els exemples de (1), extrets de Ramos 1992, inclouen tots ells sintagmes preposicionals regits. El criteri general que permet identificar un SP com a regit és que, tal i com succeeix amb la resta de complements subcategoritzats, la seva presència és necessària per la bona formació de la frase:

(2) a. *Contribuïren
b. *No es van adonar
c. *La festa coincidí
d. *Confiava
e. *Tothom va optar

Ocasionalment, el complement de règim pot quedar sobreentès, com veiem a (3a). Es tracta d'un ús "absolut" equivalent al que poden manifestar alguns verbs que generalement es comporten com a transitius (3b):

(3) a. Van absoldre l'acusat
b. En Joan estudia moltíssim

Precisament aquest ús "absolut" permet establir una diferència clara respecte dels circumstancials. És a dir, un circumstancial no s'interpreta si no és fonèticament present:

[2]La gran majoria de les gramàtiques tradicionals sovint no recullen aquesta distinció. Tanmateix, Fabra (1956, secció 77) esmenta, sota la denominació "altres complements d'objecte", l'existència de certs complements exigits pel verb introduïts amb la preposició *a*, *en* o *de*. A (i) trobem alguns dels seus exemples:

(i) a. S'han acostumat a la foscor
b. S'han oblidat de tots els encàrrecs
c. Es complaïen en la contemplació d'aquells mals

mentre que (3a) implica que van absoldre l'acusat *d'alguna cosa*, (4b) no implica que van anar al circ *amb algú*.

(4) a. Van anar al circ *amb la Marta*
b. Van anar al circ

Pel que fa a les característiques formals dels Complements de Règim, el més habitual en català és que aquests es trobin encapçalats per les preposicions àtones (o febles), és a dir, *a*, *en*, *de*, *per* i *amb*. Més interessant, però, és el fet que cada verb regeix una determinada preposició. Això permet determinar un context homogeni on la presència d'un verb concret comporta l'aparició d'un SP encapçalat necessàriament per una determinada preposició. Es tracta d'un lligam fort, ja que la commutació de la preposicó regida dóna lloc a oracions inacceptables:

(5) a. Es queixava *dels impostos*
b. *Es queixava *sobre els impostos*

(6) a. El seu germà aspira *a un nou càrrec*
b. *El seu germà aspira *en un nou càrrec*

Tanmateix, val la pena d'esmentar que aquest comportament general es veu modificat quan el complement de la preposició no és un SN sinó una clàusula. En els casos en què apareix una clàusula d'infinitiu, la preposició originària pot canviar per esdevenir generalment *a*. Per altra banda, quan es tracta d'una clàusula finita introduïda per la conjunció *que*, la preposició cau, si més no en l'ús normatiu de la llengua:

(7) a. La prova consisteix *en la resolució d'un problema*
b. La prova consisteix *a resoldre un problema*

(8) a. *Així contribuireu *a que el problema quedi solucionat*
b. Així contribuireu *que el problema quedi solucionat*[3]

Un cas un tant especial el constitueixen els verbs que regeixen un complement locatiu. Verbs com *anar*, *residir* o *trobar-se* regeixen un paper temàtic concret, a saber, el de Locatiu, però no imposen una restricció rígida sobre la preposició que ha d'encapçalar el constituent: aquest pot ser expressar mitjançant diverses

[3] Badia i Margarit 1994, *Gramàtica de la Llengua Catalana*.

preposicions (àtones i tòniques) o locucions prepositives, de manera que no es manté una correspondència unívoca entre el verb i una sola preposició.

(9) a. El llibre es troba *dins la maleta*
b. El libre es troba *sobre la maleta*
c. El llibre es troba *a la maleta*
d. El llibre es troba *aquí*
e. *El llibre es troba

Aquest constituent, que amb aquest tipus de verbs pot ser expressat tant per un SP com per un adverbi, és exigit pel verb i, per tant, assumim que ha de ser analitzat com a Complement de Règim.[4]

2.1. El COMITATIU com a SP regit en predicats simètrics

En determinats contextos, un cert tipus de SPs encapçalats per la preposició *amb*, els sovint anomenats comitatius, poden ésser tractats com a Complements de Règim.

(10) a. L'Arnau ha coincidit *amb la Maria*
b. La Maria ha coincidit *amb l'Arnau*
c. L'Arnau i la Maria han coincidit
d. Els nois han coincidit
e. *El noi ha coincidit

El verb *coincidir* que apareix als exemples de (10) pertany a un grup de verbs estatius anomenats "simètrics" que tenen com a característica idiosincràtica el fet que prediquen sempre d'una pluralitat. Aquesta propietat semàntica pot realitzar-se sintàcticament mitjançant un SN[+pl], una coordinació o un SP comitatiu. Aquest complement comitatiu, quan apareix, ha d'ésser analitzat com a SP regit. Òbviament, no tots els complements comitatius tenen aquest mateix estatus, ni tan sols aquells que apareixen a (11a) i (11b), tot i que aparentment puguin semblar molt similars als de (10a) i (10b):

[4]Bartra i Brucart 1982 tracten els SPs de (i) com a complements de règim verbal, mentre que d'altres autors opten per agrupar exemples paral·lels sota denominacions diferents, com ara pseudo-circumstancials (Hernanz i Brucart 1987):

(i) a. Aquestes noies viuen *en una mansarda del carrer gran*
b. Demà anirem al despatx *d'en Recasens*

(11) a. En Pere balla *amb la Maria*
b. La Maria balla *amb en Pere*
c. En Pere i la Maria ballen
d. Els convidats ballen
e. En Pere balla

Per tal d'apreciar la diferència entre els SPs de (10a/10b) i (11a/11b) és interessant de tenir en compte que la interpretació dels verbs simètrics inclou la noció de reciprocitat i, per tant, la lectura distributiva és molt més dura. Així, mentre que (11c) és parafrasejable per (12a), la paràfrasi equivalent (12b) no és possible per a (10c):[5]

(12) a. En Pere balla i la Maria balla
b. *L'Arnau ha coincidit i la Maria ha coincidit

A més, amb els verbs simètrics la presència del SP comitatiu és obligatòria si el verb no té com a subjecte un SN[+pl] o una coordinació i, per tant, és lícit analitzar-lo com a Complement de Règim.

Altres verbs simètrics, amb les preposicions que regeixen, apareixen llistats a la taula següent (quan apareixen dues preposicions, volem indicar que el predicat regeix dos SPs; la preposició entre parèntesi és la que apareix davant clàusules d'infinitiu):

assemblar-se	A	posar-se d'acord	AMB/EN (A)
relacionar-se	AMB	entendre's	AMB
coincidir	AMB/EN (A)	barallar-se	AMB
coexistir	AMB	discutir	AMB

[5] Els verbs no simètrics que es comporten segons els exemples de (11), és a dir, que en principi permeten una lectura distributiva, tenen una interpretació necessàriament holística (Higginbotham 1981) quan apareix el constituent "amb+SN" (Rigau 1989). En canvi, els verbs simètrics s'interpreten sempre holísticament.

2.2. Verbs pronominals i SPs regits

En català un important nombre de verbs pronominals té com a complement obligatori un SP regit:

(13) a. Va aprofitar-se de la seva bona fe
b. S'ha avesat a llevar-se d'hora

Alguns d'aquests verbs pronominals amb Complement de Règim presenten un correlat transitiu no pronominal. Aquest és el cas d'*aprofitat-se* (13a) vs. *aprofitar*, i d'altres verbs com els que llistem a la taula següent (quan apareixen dues preposicions separades per una barra, la de la dreta és la que precedeix clàusules d'infinitiu):

Forma pronominal	**Preposició**	**Forma no pronominal**
recordar-se	DE	recordar
oblidar-se	DE	oblidar
interessar-se	EN/A	interessar
fixar-se	EN	fixar

Una altra classe de verbs que exigeix la presència d'un SP regit la conformen els verbs intransitius obligatòriament pronominals amb SP obligatori (Bartra 1985), com *avesar-se* (13b). Alguns dels verbs que podem incloure dins d'aquesta categoria són els de la taula següent:

Verb	**Preposició**	**Verb**	**Preposició**
abstenir-se	DE	escarrassar-se	A
entossudir-se	A	assabentar-se	DE
penedir-se	DE	adonar-se	DE
adir-se	AMB	atrevir-se	A
queixar-se	DE		

2.3. Verbs transitius amb SP regit

Hi ha un bon nombre de verbs catalans que presenten una estructura de doble transitivitat que inclou un Complement Directe (CD) i un Complement de Règim:

(14) a. Sempre s'impregnava *el cabell de perfum*
b. Volia convertir *la seva dona al cristianisme*

D'altres verbs amb aquesta mateixa estructura[6] són els de la taula següent:

Verb	**Preposició del CR**	**Verb**	**Preposició del CR**
carregar	DE	infestar	DE
omplir	DE	absoldre	DE
dissuadir	DE	salvar	DE
eximir	DE	preservar	DE

2.4. La col·locació del Complement de Règim

Pel que fa a les possibilitats de col·locació dins la frase, el Complement Circumstancial clarament presenta un ventall molt més ampli de possibilitats, mentre que el Complement de Règim, en tant que constituent subcategoritzat pel verb, veu limitada la seva llibertat de posició. Un tret essencial que diferencia els SPs regits és que no poden ser avantposats:

(15) a. **Als teus drets* no hauries de renunciar
a'. *Als teus drets*, no hauries de renunciar-*hi*
b. **De la notícia* encara no s'han assabentat
b'. *De la notícia*, encara no se *n*'han assabentat

(16) a. *En aquella sala* no es pot llegir bé
b. *Per Nadal* anirem al teatre

La dislocació a l'esquerra dels SPs regits només és possible si apareix el pronom de represa corresponent, que per al Complement de Règim és invariablement *hi* o *en*. En canvi, amb SPs no regits com els de (16) la presència del clític és innecessària.

En els casos de coaparició d'un CD i un SP regit, l'ordre menys marcat és CD < SP (17a), però també és possible l'ordre SP < CD (15b):

[6] La *Sintaxi Generativa Catalana* de Bonet i Solà 1986 inclou un extens recull tant d'aquesta mena de verbs com d'altres que també regeixen preposició.

(17) a. Els veïns han convertit *la terrassa en un garatge*
b. En Jordi va omplir *d'aigua la cantimplora*

De manera molt menys freqüent, també podem trobar la combinació d'un Complement de Règim i un Complement Indirecte (18a) o fins i tot de dos Complements de Règim (18b) (Ramos 1992):

(18) a. Aquell home no parava de parlar *de bous a la Maria*
b. La Lluïsa no estava d'acord *amb mi en el mètode de treball emprat*

En qualsevol cas, les possibilitats de mobilitat del SP regit solen restringir-se a l'interior del SV (Bartra 1985), mentre que l'àmbit del Circumstancial és molt més heterogeni, tant en la seva coaparició amb un CD (19) com en relació a un Complement de Règim (20):

(19) a. Van entretenir el porter *amb bones paraules*
b. *Amb bones paraules* van entretenir el porter
c. Van entretenir *amb bones paraules* el porter (Bartra 1985)

(20) a. Es van adonar de l'error *en pocs minuts*
b. *En pocs minuts* es van adonar de l'error
c. Es van adonar *en pocs minuts* de l'error

3. El problema

Com ja hem dit, l'objectiu principal d'aquest informe és intentar respondre a la següent pregunta: és possible elaborar un conjunt mínimament fiable d'especificacions pel català que permetin d'incorporar regles a una CG capaces de determinar si un SP és regit o no? Des del nostre punt de vista, serà difícil respondre de manera adequada aquesta pregunta si abans no aconseguim aïllar aquells contextos en què un o més SPs són susceptibles de ser analitzats bé com a SPs regits o bé com a no regits.

Una de les conclusions que es desprèn de les dades de l'apartat anterior, en particular del fet que alguns verbs de règim preposicional permetin aquells usos que hem anomenat "absoluts", és que existeixen dos tipus clarament diferenciats de SPs regits: els fortament regits i els feblement regits. Allò que ens permet establir aquesta diferència és el fet que, mentre els primers són obligatoris, l'absència dels segons no afecta la gramaticalitat de la frase.

Pel que fa als verbs que seleccionen feblement un SP, com qualsevol verb de règim preposicional, aquests subcategoritzen SPs encapçalats per una determinada preposició. Ara bé, precisament pel fet que aquests complements són opcionals amb aquesta mena de verbs, la presència d'un SP encapçalat per la preposició regida no garanteix que aquest sigui un Complement de Règim. Com s'observa en l'exemple següent, aquest SP pot ser un adjunt:

(21) a. La Maria es queixava *de* / **sobre la seva filla*
b. La Maria es queixava *de manera reiterada*

Queixar-se és un verb que regeix feblement el seu complement preposicional, que, com veiem a (21a), sempre ha de ser introduït per la preposició *de*. Ara bé, el SP *de manera reiterada* que apareix a (21b) no pot ser interpretat com a Complement de Règim, malgrat estar encapçalat per la preposició regida pel verb. En aquest cas, es tracta d'un adjunt.

La situació descrita a (21) es dóna també en els verbs simètrics quan el seu subjecte denota una pluralitat. Altrament, els verbs simètrics es comporten com a verbs de recció forta.

(22) a. La Maria i la Marta s'han barallat *amb en Joan*
b. La Maria i la Marta s'han barallat *amb un ganivet de cuina*

Observem que la interpretació de (22a) i (22b) és diferent. Per una banda, a (22b) la reciprocitat intrínseca als predicats simètrics es dóna entre el subjecte i el comitatiu, mentre que a (22b) es dóna entre els dos elements de la coordinació que funciona com a subjecte. En aquest darrer cas, el SP encapçalat per *amb* només pot ser interpretat com un adjunt instrumental.

De les dades analitzades fins ara, es desprèn la següent generalització:

GENERALITZACIÓ 1. Sempre que tinguem un verb que regeix feblement el seu complement preposicional, encara que la preposició que encapçala el SP que segueix immediatament el verb coincideixi amb la regida, existeix la possibilitat que aquest SP hagi de ser interpretat com un adjunt i no com un complement.

Seguint amb els SPs feblement regits, també es pot donar el cas que apareguin dos SPs introduïts per la mateixa preposició. A (23) s'il·lustra aquesta situació:

(23) a. La Maria es queixava *de la seva filla de manera reiterada*

b. La Maria i la Marta s'han barallat *amb en Pere amb un ganivet de cuina*

Aquestes dades ens permeten d'establir la següent generalització:

GENERALITZACIÓ 2. Sempre que tinguem un verb que regeix feblement el seu complement preposicional, si va seguit de dos SPs introduïts per una preposició que coincideix amb la regida, tant el primer com el segon poden ser el Complement de Règim.

Establim la GENERALITZACIÓ 2 d'aquesta manera, perquè no volem excloure la possibilitat que l'adjunt precedeixi el Complement de Règim, com passa a (24):

(24) La Maria es queixava *de manera reiterada de la seva filla*

Val la pena destacar que el SP no regit no ha de ser necessàriament un adjunt del verb sinó que també pot ser el complement d'algun altre constituent. Aquesta situació només es dóna si la preposició és *de* i el verb és de tres arguments:

(25) Van absoldre l'acusat *de la samarreta blanca de tots els seus càrrecs*

Hem de tenir en compte que els verbs de tres arguments que regeixen un complement preposicional encapçalat per *de*, pel fet que el regeixen feblement, poden apareixer només amb dos arguments realitzats, un dels quals, l'argument intern, pot contenir un modificador introduït per *de*:

(26) Van absoldre l'acusat *de la samarreta blanca*

En aquests casos no s'hauria de permetre una anàlisi que assignés la funció de Complement de Règim a aquest constituent introduït per *de*. Aquestes consideracions, ens porten a establir la següent generalització, que podem considerar com un complement de la GENERALITZACIÓ 1.

GENERALITZACIÓ 3. Sempre que tinguem un verb de tres arguments que regeix feblement un complement preposicional encapçalat per *de*, encara que vagi seguit d'un SP encapçalat per aquesta mateixa preposició, aquest pot no ser un Complement de Règim.

Passem a analitzar ara el comportament dels verbs fortament regits. Donat que la característica essencial d'aquests verbs és que no poden prescindir del seu Complement de Règim, mai els trobarem en la mena de situacions que recull la GENERALITZACIÓ 1. Pel

que fa a la GENERALITZACIÓ 2, podria semblar que aquests verbs presenten un comportament similar al dels verbs de règim feble, com veiem a (27):

(27) a. Tothom va optar *per la beca per motius econòmics*
b. La prova consisteix *en la resolució d'un problema en cinc minuts*

Ara bé, amb els verbs fortament regits com els exemplificats a (27), l'ordre és un element de desambiguació, ja que l'únic SP que pot ser analitzat com a Complement de Règim és el que segueix immediatament el verb, malgrat que els dos SPs vagin encapçalats per la mateixa preposició.

4. Especificacions

Ateses les consideracions presentades a l'apartat anterior sobre la dimensió del problema de l'anàlisi dels SPs, és evident que hi ha tota una colla de casos la resolució dels quals és impossible amb els instruments computacionals de què disposem. Tot i així, és important ser capaç de delimitar-los a fi i efecte d'evitar que la gramàtica elimini certes ambigüitats que pot ser convenient conservar.

D'acord amb això, doncs, assumirem que el problema pot dividir-se en els dos subproblemes següents:

(a) El cas dels SPs 'fortament regits', i.e., aquells que són obligatoris.
(b) El cas dels SPs 'feblement regits', i.e., aquells que són opcionals

Evidentment, la majoria de casos 'difícils' es concentren en el cas (b), on l'aparició d'un SP encapçalat per una preposició determinada no garanteix que aquest sigui efectivament el complement regit, ja que el complement pot ser implícit i el SP pot funcionar com un adjunt. Dins aquesta categoria de problemes, ens sembla possible resoldre certes ambigüitats amb una anàlisi superficial en el cas d'una classe ben delimitada de verbs com són els predicats simètrics, les propietats dels quals hem establert a l'apartat 2. Per tal que això sigui possible, un primer pas serà definir en el lexicó tres subclasses de verbs que seleccionen SPs, a saber:

(a) Verbs no simètrics amb preposició fortament regida (e.g., contribuir, adonar-se, confiar, optar);
(b) Verbs amb preposició feblement regida (e.g., carregar, omplir, dissuadir, eximir, absoldre);

(c) Verbs simètrics amb preposició fortament regida (e.g., coincidir, relacionar-se, barallar-se, discutir).

La diferència fonamental entre els casos (a) i (c) rau en el fet que si el subjecte és plural (morfològicament o sintàctica, i.e., per coordinació copulativa), en el cas (c) el SP pot ser present o no. El problema és que la pluralitat del subjecte no exclou la presència d'un comitatiu, en una lectura on una entitat plural 'es baralla' (coincideix, es relaciona, etc.) amb algú altre (cf. en Joan i la Maria es barallen amb en Pere). Aquest funcionament dels predicats simètrics, de vegades com a verbs de tipus (a) i de vegades com a verbs de tipus (b), és el motiu principal pel qual creiem convenient d'agrupar-los en una classe separada.

De cara a la implementació, doncs, els predicats que pertanyen a la classe (a) no presenten dificultats, atesa la possibilitat de codificar directament en el lexicó la classe de verb i la forma de la preposició que aquest regeix (Samuelsson, Tapanainen & Voutilainen 1996). En aquest cas, l'estratègia és, en principi, prou clara:

ESTRATÈGIA 1. VERBS AMB PREPOSICIÓ FORTAMENT REGIDA (VPFR):
En presència d'un verb VPFR, cal rebutjar tota anàlisi que no etiqueti com a complement el primer SP encapçalat per la preposició regida pel verb en qüestió que ocupi una posició a la dreta del verb.

Aquesta estratègia es justifica (i) pel fet que els VPFR no semblen tenir més de dos arguments, per tant queda exclòs el problema de l'ordre relatiu dels diferents complements; (ii) pel fet que en els pocs casos en què aparegui un adjunt encapçalat per la mateixa preposició que el SP regit, el primer tendirà a seguir el segon o a precedir el verb; i (iii) pel fet que, malgrat tot, sempre serà possible intercalar un adverbial entre el verb i el complement. Vegeu (28):

(28) a. Tothom va optar *per la beca per motius econòmics*
b. *Per motius econòmics*, tothom va optar *per la beca*
c. *?Tothom va optar *per motius econòmics per la beca*
d. Tothom va optar immediatament *per la beca*

Pel que fa als verbs simètrics, ja hem comentat que aquests mostren un comportament ambigu entre una lectura com a verbs de recció feble o verbs de recció forta. Tanmateix, aquesta ambigüitat és capturable en la mesura que els únics SPs que poden provocar problemes són aquells instrumentals introduïts per la preposició *amb*. Aquesta situació és particularment avantatjosa atès el fet que els adjunts instrumentals sempre portaran el tret [–humà]. Pel que fa als comituatius, podem també establir una heurística d'aquest tipus,

basada en el tret [±humà]. Observem que el comitatiu sempre concorda en 'humanitat' amb el subjecte:

(30) a. La Maria va coincidir *amb en Pere*
b. L'examen va coincidir *amb la festa de la facultat*
c. #La Maria va coincidir *amb la festa de la facultat*
d. #L'examen va coincidir *amb en Pere*

D'acord amb això, podem establir una estratègia que ens permeti d'identificar comitatius i que eviti aque aquests siguin analitzats com a adjunts:

ESTRATÈGIA 2. VERBS SIMÈTRICS (VS):
En presència d'un VS amb subjecte [αhumà], cal rebutjar tota anàlisi que no etiqueti com a Complement de Règim el SP encapçalat per *amb* que aparegui a la dreta del verb i que estigui especificat pel tret [αhumà].

Finalment, com ja avançàvem al començament d'aquest apartat, no sembla ser possible desambiguar completament en el cas dels SPs feblement regits sense una anàlisi semàntica més fina que, al nostre entendre, queda fora de les capacitats d'una CG. En aquests casos, la gramàtica haurà de preservar les ambigüitats quan aquestes es produeixin. Podem, però, aventurar una estratègia general per detectar Complements de Règim quan aquests es troben dislocats, vàlida, també, per els SPs feblement regits. Com hem assenyalat a l'apartat 2, els SPs regits no acostumen a acceptar desplaçaments a l'esquerra o a la dreta sense que aparegui el corresponent pronom de represa, a diferència dels adjuts, la mobilitat dels quals permet l'anteposició i la postposició lliure. Un altre factor que pot servir d'ajuda en aquest cas, és la convenció ortogràfica de separar els elements dislocats mitjançant una coma, de manera que podem utilitzar la seva presència com un indicador inequívoc del fet que s'ha produït una dislocació. Proposem, doncs, la següent estratègia:

ESTRATÈGIA 3A: COMPLEMENTS DISLOCATS A L'ESQUERRA
En presència d'un verb finit de règim preposicional[7] que regeix la preposició P, si a la seva esquerra apareixen, els clítics *hi* o *en*, una coma i la preposició P, en aquest ordre, cal rebujar tota anàlisi que no etiqueti el SP encapçalat per P com a Complement de Règim.

[7]On 'verb de règim preposicional' ha d'interpretar-se com la disjunció de les tres classes de verbs definides més amunt.

ESTRATÈGIA 3B: COMPLEMENTS DISLOCATS A LA DRETA
En presència d'un verb finit de règim preposicional que regeix la preposició P, si a la seva esquerra apareixen, els clítics *hi* o *en*, i a la seva dreta una coma i la preposició P, en aquest ordre, cal rebujar tota anàlisi que no etiqueti el SP encapçalat per P com a Complement de Règim.

Evidentment, en el moment de formalitzar les regles, cal tenir present que sempre pot aparèixer material intercalat entre el verb, els clítics, la coma i la preposició.

Finalment, podem aventurar alguns comentaris sobre el complements locatius. Els hem deixat pel final, perquè tot i tenir un comportament paral·lel al dels SPs fortament regits, és a dir, són obligatoris quan són regits, se'n diferencien pel fet que no podem dir que allò que estigui regit sigui una preposició específica, sinó un sintagma (sovint preposicional, però no necessàriament) que tingui un valor locatiu. No sempre és fàcil determinar quan un element funciona com a locatiu, però hi ha tota una colla d'elements (preposcions i adverbis, sobretot) que, en presència d'un verb de règim locatiu no poden més que ser interpretat com a tals. Així, elements com ara *dins, sobre, a,* o *aquí*, invariablement hauran de rebre una interpretació locativa en presència de verbs com ara *trobar-se, posar, ficar* o *ser*. Ateses aquestes consideracions, podria establir-se una subclasse dins la dels Verbs no simètrics amb preposició fortament regida (o, alternativament, una quarta classe de verbs de règim preposicional) que, enlloc de seleccionar una preposició determinada, seleccioni el tret [+locatiu]. Aquesta idea, podria traduir-se a una estratègia d'implementació com la següent:

ESTRATÈGIA 4. VERBS DE RÈGIM LOCATIU (VRL):
En presència d'un verb VRL, cal rebutjar tota anàlisi que no etiqueti com a complement el primer constituent marcat amb el tret [+locatiu] que ocupi una posició a la dreta del verb.

Referències Bibliogràfiques

Badia i Margarit, A.-M. 1994. *Gramàtica de la llengua catalana. Descriptiva, normativa, diatòpica i dastràtica*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana.

Bartra, A. & J.-M. Brucart. 1982. "Alguns arguments a favor de la categoria Sintagma Predicatiu". *Els Marges* **24**:91-113.

Bartra, A. 1985. Qüestions de sintaxi d'ordre en català. Tesi doctoral, UAB.

Bonet, S. & J. Solà. 1986. *Sintaxi generativa catalana*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana.

Fabra, P. 1956. *Gramàtica catalana*. Barcelona, Teide.

Hernanz, M.-L & J.-M. Brucart. 1987. *La sintaxis 1. Principios teóricos. La oración simple*. Barcelona, Crítica.

Higginbotham, J. 1981. "Reciprocal interpretation". *Journal of Linguistic Research* **1**:97-117.

Ramos, J.-R. 1992. *Introducció a la sintaxi*. València, Tàndem Edicions.

Rigau, G. 1989. "Prédication holistique et sujet nul". *Revue des Langues Romanes* **XCIII(2)**:201-221.

Samuelsson, C., P. Tapanainen & A. Voutilainen. 1996. Inducing Constraint Grammars. Ms. [`http://xxx.unizar.es/ps/cmp-lg/9607002`].

Voutilainen, A. 1995. "A syntax-based part-of-speech analyser". *Proceedings of the 7th Conference of the European Chapter of the Association for Computational Linguistics*, Dublin.

Voutilaninen, A. & P. Tapanainen. 1993. *Proceedings of the 6th Conference of the European Chapter of the Association for Computational Linguistics*, Utrecht.